

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları: 1068

Hac Kitapları Serisi: 10

Fıkhi Boyutuyla Hac

ISBN: 978-625-8122-01-5

1. Baskı, Nisan 2022, Ankara, 4.000 Adet

© Bütün Yayın Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
Bu eser Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık
Ticaret İşletmesi Yönetim Kurulu'nun 17.12.2021 tarih
ve 164 sayılı kararıyla uygun görülmüştür.

Diyanet İşleri Başkanlığı Hac ve Umre Hizmetleri Genel
Müdürlüğünün katkılarıyla oluşan bu eser,
TDV İLK SAY Kurulu tarafından yayına hazırlanmıştır.

Yayıncı Sertifika No: 48058

BASKI:

Ostim OSB Mahallesi 1256 Cadde

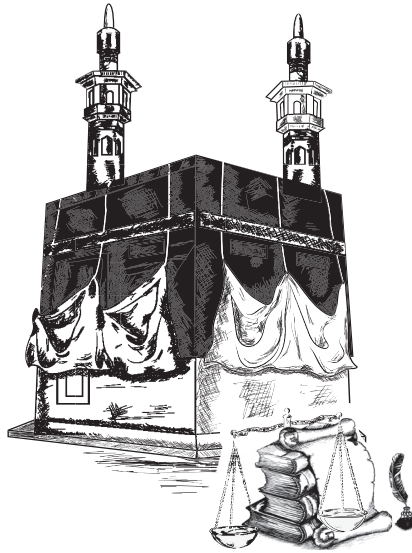
No: 11 06370 Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 354 91 31 (pbx)

Faks: 0312 354 91 32

e-posta: bilgi@tdv.com.tr

Fıkhî Boyutuyla
Hac

İçindekiler

- 01 Küresel Salgın Döneminde İptal Edilen Haccın Makâsidü'sş-Şer'ası "İstitâat, Deliller ve Hükümler"
——— Dr. Mehmet CENGİZ
- 37 İstitâat Kavramının Günümüz Şartlarında Değerlendirilmesi (Bedensel Açıdan İstitâat-Fiziksel Engellilik, Kronik Hastalık/lar ve Yaşlılık)
——— Doç. Dr. Zeki KOÇAK
- 95 Engelleyici Durumlar Bağlamında İstitâat
——— Murat OKUYAR
- 113 Günümüzdeki Ekonomik Şartlar Bağlamında Haccın Yükümlülük Şartı Olarak İstitâat
——— Doç. Dr. Mehmet Ali AYTEKİN
- 134 Akıl Sağlığı ile İlgili Sorun Yaşanması Durumunda Hac Yükümlülüğü
——— Dr. Mehmet ONUR
- 151 Hac Menâsiki Bağlamında Ahkâmın Değişmesi
——— Dr. Fatih ÇİNAR
- 173 Hac Menâsikinde Müçtehitlerin Ruhsatlarıyla Amel Etmenin Hükmü
——— Dr. Muhammed Latif ALTUN
- 201 Cidde Havalimanı'nın Mîkât Mahallerine Göre Konumu
——— Dr. Huzeyfe ÇEKER
- 238 İhram Yasakları ve Bu Yasaklara Terettüp Eden Cezalara İlişkin Farklı İçtihatlardan Yararlanma
——— Dr. Yahya SOLMAZ

İçindekiler

- 262** İhram Yasaklarından Refes, Füsük ve Cidâl İçin Belirlenen Cezalara Yeniden Bir Bakış
——— Dr. Nizamettin ERGÜVEN
- 286** Arafat Vakfesinin Yeri ve Zamanı
——— Dr. Yüksel SALMAN
- 305** Müzdelife Vakfesinin Yeri ve Zamanı
——— Prof. Dr. İsmail KARAGÖZ
- 324** Mina'da Gecelemenin Hükmüne İlişkin Mezhep Görüşlerinin Analitik Bir Değerlendirmesi
——— Doç. Dr. Yaşar YİĞİT
- 338** Mahremiyet Bağlamında Kadınların Hac ve Umre İbadeti
——— Dr. Abdullah TIRABZON
- 365** İddet Bekleyen Kadının Haccı
——— Dr. İslam DEMİRCİ
- 398** Hacda Kadınların Kullandığı Kontraseptif Yöntemin Fikhî Açıdan Değerlendirilmesi
DİB Vaizi Meryem DALĞIÇ
——— Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Halil KILIÇ
- 426** Büluğ Çağına Gelmemiş Çocuğun Haccı
——— Doç. Dr. Ahmet EKŞİ
- 446** Vekâlet Yoluyla Hac
——— Prof. Dr. Muharrem ÖNDER

TAKDİM

Allah-kul ilişkisi bağlamında ibadetlerin her birinin inananların hayatında tartışılmaz bir yeri vardır. Her bir ibadet, insanın yaratana ve diğer insanlar ile olan ilişkisinde farklı bir anlam taşımaktadır. Kadim bir ibadet olan hac da gerek Allah-kul ilişkisi, gerekse insanların birbirleri ile olan ilişkileri açısından müminlerin manevi dünyasında derin izler bırakması, iman kardeşliğini ve dinî kimliği pekiştirmesi açısından en önemli ibadetlerdendir. Hac, maddi ve manevi zenginlikleri içinde barındıran çok yönlü bir ibadettir. İslam'ın beş temel esasından birisi olan hac, özel bir zamanda ve mekânda gerçekleşmesiyle, yapılışındaki birtakım zorluklar sebebiyle diğer ibadetlerden ayrılmaktadır. Hac ibadeti aynı zamanda farklı mekânlarda farklı sembollerin ziyaretini içeren ve ömürde belki de sadece bir defa yaşanabilecek birtakım tecrübeleri, duyguları ve heyecanları içinde barındıran müstesna bir ibadettir.

Aynı şekilde hac ibadeti, ilk bakışta ferdî bir sorumluluk olarak algılanmakla birlikte yerine getiriliş tarzı bakımından evrensel bir özelliği bulunmaktadır. Hac amacıyla kutsal mekânlara yapılan bu ziyaretlerin temelinde, derin bir itikat, ibadet, tarih ve kültür bilinci bulunmaktadır. Asıl hedef, bu duygu ve bilinci günümüz insanlarına yansıtmak ve yaşatmaktır.

İbadetlerin Allah katında makbul olması için naslarda belirtilen çerçevede yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda hac ibadeti de gerekli şartları taşıyan Müslümanların ömründe bir defa yerine getirmesi gereken farz olan ibadetlerden bir

tanesisidir. Her ibadette olduğu gibi hac ibadetinin de geçerli olması ancak fikhî anlamda usulüne uygun ve eksiksiz yapılmasıyla mümkündür. Çok hızlı ve büyük gelişmelerin yaşandığı çağımızda değişim, sadece sosyal hayatı etkilemekle sınırlı kalmamış, aynı zamanda hac ibadetine ait birtakım kavramların ve fikhî hükümlerin de tekrar ele alınmasını zorunlu kılmıştır.

Elinizdeki bu çalışmada, hac ibadetinin fikhî boyutu, alanında uzman değerli akademisyenlerin katkıları ve akıcı üslupları ile kaleme alınmıştır. Birbirini izleyen bölümlerde değişen şartlar göz önüne alınarak haccın fikhî yönü bağlamından koparılmadan ortaya konmaya çalışılmıştır. Elbette ki yapılan bu çalışma hac fikhîni bütün yönleriyle ortaya koyma iddiasında olmamakla birlikte konuyla ilgili çalışma yapacak veya bilgi sahibi olmak isteyenler için kaynak niteliğindedir.

Öncelikle yazıları ile katkı sunan yazarlarımız başta olmak üzere, eserin hazırlık aşamasından yayınlanmasına kadar geçen süreçte emeği bulunan herkese teşekkürü bir borç bilmekte, eserin Yüce Rabbimizin rızasına uygun ve şuurlu bir hac ibadetinin yapılmasına vesile olmasını Cenâb-ı Hak'tan niyaz etmekteyiz.

Hac ve Umre Hizmetleri
Genel Müdürlüğü